

شهرداری چگونه به جای طلب خسارت از ایروانی، زمین‌های تهران را واگذار می‌کند؟

در حالی که کشور هنوز درگیر دفاع از خاک خود در میانه جنگی ناتمام است، چهره‌هایی آشنا باالیاسی تازه پا به میدان گذاشته‌اند؛ این بار نه با عنوان «کاسبان تحریم»، بلکه در قالب «کاسبان جنگ»، گروهی که باردیگر فرصتی را برای منفعت‌طلبی یافته‌اند و با شعار حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری، چوب حراج بر اموال عمومی شهر تهران زده‌اند. روبه‌داد ۲۴ نوبت؛ در تازه‌ترین تحولات، علیرضا زاکانی، شهردار تهران، سراغ یار همیشگی خود مهدی چمران، رئیس شورای شهر رفته و قصد دارد در جلسه فوق‌العاده‌ای که برگزار می‌شود، با تکیه بر رأی موافقان همیشگی، مجوز واگذاری زمین‌های پروژه عظیم تفریحی «هزار و یک شهر» را صادر کند. پروژه‌ای که در منطقه ۲۲ تهران و در زمینی به مساحت ۱۳۸ هکتار واقع شده و قرارداد اولیه آن در سال ۱۳۹۰ میان شهرداری تهران و شرکت ساختمانی عظام، به مدیریت «خانواده ایروانی»، به امضا رسیده بود. این پروژه که بیش از ۱۴ سال متوقف مانده، حالا با توافق نامه‌ای جدید که دو سال پیش میان نوید خاصه‌یاف، مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری شهرداری و عباس ایروانی منعقد شده، به مسیر تازه‌ای وارد شده است. توافق نامه‌ای که بر اساس آن قرارداد قبلی خاتمه یافته و زمین پروژه با کارایی بیشتر، در قالب قراردادی جدید به شرکت عظام واگذار می‌شود؛ توافقی که به گفته منابع مطلع، در سکوت و بدون اخذ مجوزهای لازم اجرایی شده و حتی سازمان بازرسی کل کشور، طی نامه‌ای رسمی، خواستار لغو فوری آن شده است. امروز خاصه‌یاف با حضور در صحن شورای شهر، می‌کوشد رأی اعضا را برای قانونی جلوه‌دادن این توافق نامه و مشروعیت‌بخشی به اقداماتی که به‌رغم ابطال توسط سازمان بازرسی کل کشور، پیش از رأی‌گیری عملیاتی شده، جلب کند؛ اقدامی که در نهایت راه را برای واگذاری رسمی این دارایی عظیم شهری به ایروانی هموار خواهد کرد.

ماجراجوییست

داستان از این قرار است: در سال ۱۳۹۰، شهرداری تهران در قالب یک قرارداد مشارکت مدنی، پروژه ملی مجموعه تفریحی عظیمی به نام «هزار و یک شهر» را به شرکت عظام واگذار کرد. بر اساس مفاد قرارداد، این مجموعه تفریحی عظیم شامل شهرپازی، پارک آبی، هتل، مراکز تجاری، اداری و تاسیسات شهری در زمینی بیش از ۱/۳ میلیون متر مربع و با مالکیت شهرداری ساخته می‌شد. شرکت عظام موظف بود طی ۶ سال پروژه را تکمیل کند. اما بنا به ادعای میثم مظفری، رئیس کمیته بودجه شورای شهر، این پروژه تا سال ۱۴۰۱ تنها ۱۶ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و عملاً در مرحله ابتدایی متوقف مانده است. در نامه‌ای که عباس ایروانی به علیرضا زاکانی ارسال کرده، دلایل این توقف شامل مشکلات حقوقی زمین، عدم سودآوری بخش تجاری پروژه به علت ساخت ایران مال در مجاورت آن، و ناتوانی در جذب سرمایه‌گذار خارجی ذکر شده است. با این حال، شهرداری تهران به جای فسخ قرارداد اولیه و مطالبه خسارت، اقدام به انعقاد توافق نامه‌ای جدید کرده که طی آن قرارداد مشارکتی هزار و یک شهر جای خود را به یک قرارداد واگذاری زمین می‌دهد و تمام دعاوی و حقوق طرفین از درجه اعتبار ساقط می‌شود. در این چارچوب، شهرداری نه تنها از دریافت سهم و جریمه درگذر پروژه صرف‌نظر می‌کند، بلکه موظف به پرداخت هزینه‌هایی به شرکت عظام و کسر این هزینه‌ها از مبلغ واگذاری زمین نیز می‌شود. دلیل خاتمه قرارداد قبلی این بود که به این ترتیب نهاد نظارتی دیگری نتوانست درباره اجرای قرارداد اولیه و منافع شهرداری اظهارنظری بکند و دلیل انعقاد قرارداد جدید هم این بود که همه هزینه‌های شرکت عظام به صورت چند برابری محاسبه شده و در مقابل قسمت‌های خوب زمین شهرداری با کارشناسی نازل در مقابل این هزینه‌ها واگذار و به این ترتیب مشکلات مالی شرکت ایروانی به‌طور کامل مرتفع شود بر اساس توافق جدید، حدود ۷۸ هکتار از زمین‌های مرغوب پروژه به شرکت عظام واگذار شده و شهرداری پذیرفته است حدود ۴۰ هکتار زمین تجاری (که از نظر عظام سودده نیست) را باز پس گیرد. در مقابل، مجوز ساخت ۱۲۰ هزار متر مربع مسکنی نیز به شرکت اعطا شده است.

هشدارهای بی‌ اثر

یکسال پس از اتمام این توافق نامه، کمیسون ماده ۵ در جلسه شماره ۷۳ با استناد به توضیحات سازمان سرمایه‌گذاری شهرداری، مجوز تغییر کاربری برای احداث ۱۲۰ هزار متر مربع مسکنی را صادر می‌کند. این در حالی است که طبق توافق جدید، شهرداری دیگر در پروژه سهمی ندارد و تنها به‌عنوان فروشنده زمین شناخته می‌شود. همه این تحولات در حالی رخ داده که سازمان بازرسی کل کشور صراحتاً نسبت به این روند هشدار داده و خواستار توقف اجرای توافق نامه شده است. اکنون شهرداری تهران در تلاش است با کسب مجوز رسمی از شورای شهر، این مسیر از پیش پیموده را مشروعیت ببخشد.

پرسش‌های بی پاسخ

سؤال اساسی آن است که اگر شرکت «عظام» توانایی مالی برای خرید زمین و پرداخت عوارض ساخت را دارد، چرا در گذشته ناتوانی در تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذار را به عنوان دلیل توقف پروژه مطرح کرده است؟ واگر ندارد، چگونه اکنون توانایی خرید ملک مرغوب شهری را دارد؟ در نهایت، به نظر می‌رسد شهرداری تهران پس از ۱۴ سال، به جای استیفای حقوق خود از یک پروژه ملی و ایجاد ارزش افزوده برای شهر، با فسخ قرارداد مشارکتی و واگذاری زمین به قیمت‌هایی کمتر از ارزش واقعی، مسیر «خام‌فروشی» را در پیش گرفته است.

«آرمان ملی» رویکردهای مختلف نسبت به انسجام ملی را بررسی می‌کند

همگرایی جامعه و حاکمیت، راه تضعیف تندروها

محمد باقر قالیباف: نباید اجازه داد کسی در شکاف اختلاف سلیقه‌ها برای جناح سیاسی اش آشیانه بسازد

آنچه مسلم است امروز همه به لزوم ایجاد تغییر در رویکردها، مناسبات و سیاست‌ها تاکید دارند. با این حال باید اذعان داشت که اگر قرار بر این باشد که روند امور همین‌گونه پیش برود نمی‌توان به تغییر امیدوار بود و باز هم این فرصت طلایی از دست خواهد رفت. اما اگر شاهد اصلاح و تغییر در اقدامات، تصمیمات و رویکردها و سیاست‌ها باشیم می‌توان امیدوار بود که شرایط نسبت به گذشته بهتر شود و اتحاد و انسجام میان جامعه و حاکمیت نیز تحکیم و تقویت گردد.

از تخریب تا دو قطبی‌سازی

هر چه دلسوزان و بزرگان از لزوم تقویت همبستگی و انسجام ملی سخن می‌گویند و مسئولان را به تقویت روابط دولت و ملت؛ حل مشکلات جامعه، از بین رفتن شکاف‌های اجتماعی، آشتی و همگرایی ملی توصیه می‌کنند جریان متصلب و تندرو تلاش می‌کند تا شرایط پس از جنگ همچنان حاکم باشد و اختلافات و چنددستگی‌ها ادامه داشته باشد.

گویی اینکه این جریان هیچ سودی از آرامش، وحدت و همدلی در جامعه نمی‌برد و منافع خود را در دمدن در آتش جنگ و ایجاد دو قطبی و نفاق در جامعه می‌بیند. از این‌رو است که هر ندایی که در باب تحکیم و تقویت انسجام ملی بلند می‌شود را تخریب و تخطئه می‌کند.

سخن حق و درست همواره صحیح بوده

و هست حال تفاوتی نمی‌کند که چه شخص یا جریانی آن را مطرح کند. مهم این است که هر چیزی در راستای منافع ملی مطرح شود. اما گویا دلولایسان و تندروها این بار حمله هدفمند خود را به سمت وحدت و انسجام ملی نشانه رفته‌اند و توطیانه‌شان این مساله مهم در جامعه را هدف گرفته است.

چنانکه یکی از همین رسانه‌های تندرو در مطلبی با عنوان «براندازی زیرپوست و وحدت ملی» جریان اصلاح طلب را به همراهی با پروژه‌های دشمن متهم کرد و مدعی شده شعارهایی، چون «آشتی ملی»، «وحدت ملی» پوششی برای بازگشت براندازان به عرصه قدرت است. در این مطلب آمده: «فرگربان مدعی اصلاح طلبی مثل سال ۱۳۸۸ که پس از شکست پروژه‌شان پشت وازه «آشتی ملی» سنگر گرفتند، این روزها پس از شکست پروژه براندازی در جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران، پشت «وحدت ملی» پنهان شده‌اند تا در صفوف مردم رخنه کنند».

آنچه مسلم است تبعاکشور و جامعه از اظهارات و اقدامات تندروها جز ایجاد هزینه خسارت دیده و کشور چیزی ندانسته‌اند. برای مردم و کشور چیزی ندانسته‌اند. لذا بهتر است برای اینکه این جریان بیش از این با اظهارات و اقدامات انسجام و همبستگی میان جامعه و حاکمیت را خدشه دار نکرده با آنها برخورد‌های قاطع، لازم و قانونی صورت گیرد.

نجفقلی حبیبی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

عوامل تفرقه را باید در نطفه خنثی کرد

مساله انسجام ملی را چطور می‌بینید؟

هر کسی یا هر جریانی که بر طبل پریشانی و پراکندگی اجتماعی بکوبد به کشور خسارت وارد می‌کند و حرف بعیدی نیست که بگوییم به وحدت ملی در کشور خیانت می‌کند. وحدت ملی همیشه برای کشور واجب است نه فقط در شرایط کنونی؛ چرا که با وحدت ملی است که کشور می‌تواند روی پای خودش بایستد، مقاوم شود، پیش برود، مشکلات را از پیش‌رو بردارد و شرایط را برای رسیدن به هدف‌های بالاتر فراهم کند.

بنابراین خیلی مهم است که همه کسانی که به نحوی دل در گرو این کشور دارند به این وحدت فکر کنند. البته این مساله برای متولیان امور و کسانی که دستی در مسائل کشور دارند واجب‌تر است و مردم نیز که خودشان با تمام سلاقی و نگرش‌های گوناگون این وحدت را به وجود آوردند و به یک انسجام اجتماعی پناه آوردند و در پناه انسجام اجتماعی هم موفق شدند. یعنی هم دشمنان را ناامید کردند و شرایطی را فراهم کردند که دولت بتواند به در سایه این آرامش اجتماعی که به وجود آمده به سرعت به ترمیم خرابی‌ها و ویرانی‌ها اقدام کند و همه نهاد‌های مسئول نیز به تقویت بنیان‌های اجتماعی بپردازند.

مقام معظم رهبری، قوای مختلف و جریان‌های سیاسی همه به انسجام ملی و وحدت دعوت کردند و علتش هم این است که تنها چیزی که می‌تواند در این شرایط کشور را نگه دارد وحدت و انسجام ملی است.

گزارش

روزگار سخت مردم ایران

زندگی در میانه بی‌برقی، بی‌آبی و بی‌پولی

در روزهایی که هوای تهران داغ‌تر از همیشه شده و شاخص‌های کیفیت هوا بار دیگر در مرز هشدار قرار دارد؛ «آب» هم به لیست بحران‌های جاری مردم اضافه شده است. مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران، در اظهارنظری رسمی تأیید کرده که تنش آبی در پایتخت تشدید شده و از مردم خواسته برای جلوگیری از افت فشار، صرفه جویی کنند.

او در حالی این هشدار را داده که بسیاری از مناطق تهران پیش‌تر با قطعی آب یا افت محسوس فشار مواجه شده‌اند. آنچه بیش از خود خبر اهمیت دارد، اما شنیده شدن آن در موقعیت اجتماعی و اقتصادی‌ای فعلی است.

شرایط به نحوی است که مردم هم‌زمان با قطعی‌های گسترده برق و خاموشی‌های نسبتاً بی‌برنامه، اختلال‌های جدی اینترنت، ورشد مداوم قیمت‌ها مواجه هستند و حالا باید هشدار کم‌آبی در پایتخت را هم بشنوند.

خاموشی و تاب‌آوری

در حالی‌که جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل را تازه پشت سر گذاشته‌ایم و مردم با انبوهی از بحران‌های هم‌زمان مواجه هستند؛ رسماً تاب‌آوری مردم به چالش کشیده شده است. در هفته‌های اخیر، قطعی برق در شهرهای بزرگ مثل تهران، کرج، مشهد، اهواز و استان‌های شمالی با شدت ادامه دارد.

گزارش‌ها نشان می‌دهند که این خاموشی‌ها باعث شده مردم در گرمای بالای ۴۰ درجه با مشکلات بسیاری مواجه شوند؛ مشکلاتی که حتی در بخش‌های درمانی و خدمات عمومی نیز اثرگذار بوده‌اند. این وضعیت ضمن کاهش رفاه عمومی، فعالیت کسب‌وکارهای خرد و بیمارستان‌ها را نیز مختل کرده است.

اینترنت ناپایدار

مشکل مردم، اما وقت بی‌برقی نیست. اوضاع اینترنت نیز بر دشواری‌های زندگی افزوده است. کاهش شدید سرعت اینترنت و فیلترینگ یک روی سکه و روی دیگر اختلال‌های مکرر است.

از GPS‌ها گرفته تا تاکت‌خاوت‌ها؛ هر روز یک چیز کار نمی‌کند و به نوعی مردم را آزار می‌دهد.

آنتن‌های موبایل نیز گاه و بی‌گاه در رفت و آمد است؛ اختلال‌های روزانه و قطع‌ووصل‌های ناگهانی، زندگی دیجیتالِی مردم، آموزش آنلاین و مشاغل اینترنت‌محور را دچار خلل کرده است.

در شرایطی که میلیون‌ها ایرانی از طریق فضای مجازی امرار معاش می‌کنند، این وضعیت معیشت بسیاری را به خطر انداخته است.

آب، بحران یا بحران

در این شرایط بحران آب هم اضافه شده است. مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران، هشدار داده: «تنش آبی تشدید شده و مردم باید صرفه جویی کنند تا افت فشار رخ ندهد.» او وعده داده که یکی از پروژه‌های آب‌رسانی تا پایان تابستان به بهره‌برداری برسد. اما این وضعیت نشان واضحی از ناکارآمدی است و صدای همه را درآورده است.

کشوری که منابع داشت، امروز با بحران آب شهری مواجه است. وزارت نیرو زیرتیرغ انتقادات است و همین امروز طی گزارش مفصل هشدار داده که با این شیوه مدیریت فقط به فاصله مردم و حاکمیت افزوده می‌شود.

پرواز قیمت‌ها

تحمل مشکلاتی مثل بی‌برقی و بی‌آبی و قطع اینترنت وقتی سخت‌تر می‌شود که بدانیم این مردم هر لحظه و هر جادر جنگ با غول گرانی بوده و تحت فشارهای بسیار اقتصادی هستند. شرایط اقتصادی کشور تقریباً هیچ چشم‌انداز روشنی ندارد. قیمت کالا‌های اساسی به شکل بی‌سابقه‌ای افزایش یافته و سفره‌های مردم روز به روز کوچک‌تر می‌شود.

با آنکه بارها وعده کنترل تورم داده شده، اما همچنان در بسیاری از اقلام خوراکی، رشد قیمت‌ها حتی فراتر از آمار رسمی است. مثلاً افزایش ۵۲ درصدی قیمت نان در مراکز استان‌ها طی هفته‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی و اجتماعی کشور تبدیل شده است. در کنار تورم، رکود نیز بیداد می‌کند.

بازارها کسادتر از همیشه‌اند و در گفت‌وگو با فروشنده‌گان، تنها واژه تکرار‌شونده «درآمد نیست» است. حقوق بگیران نیز می‌گویند هزینه زندگی ماه‌هاست از درآمدشان جلو زده است.

نگرانی دوجانبه

همه اینها یکطرفه نیست. مردم هنوز زیر سایه تحولات سیاسی در داخل و خارج کشور روزگار می‌گذرانند و به شدت نسبت به آینده نگران هستند. تقویت بحران‌های داخلی هم‌زمان با سیر تحولات منطقه‌ای، احساس ناامنی و بی‌ثباتی را افزایش داده است.

جنگ ۱۲ روزه اخیر با اسرائیل، به پایان رسیده، اما هم آتش بس همچنان سکنده است و هم این تنها یکی از نگرانی‌های سیاسی مردم ایران است. هنوز تکلیف مذاکره معلوم نیست و این ولات‌تکلیفی آثار واضحی بر اقتصاد کشور و زندگی مردم دارد.

زندگی در بحران

ایران این روزها صحنه هم‌زمان چندین مشکل است؛ از خاموشی و بی‌آبی گرفته تا تورم افسارگسیخته، اختلال‌های اینترنت و نگرانی‌های امنیتی و سیاسی. این وضعیت، صرفاً مجموعه‌ای از مشکلات فنی یا اقتصادی نیست، بلکه بازتابی از ضعف مدیریت منسجم، ناهماهنگی نهادی و بی‌اعتمادی روزافزون میان جامعه و ساختار رسمی است.

در چنین شرایطی، و وعده‌های کلیشه‌ای دیگر پاسخگو نیستند. مردم به شفافیت، عمل‌گرایی و تغییر واقعی نیاز دارند. هر تأخیر بیشتر، تنها فاصله‌ها را عمیق‌تر خواهد کرد.